

Ve službách je zapojení ČR do globálních hodnotových řetězců nižší než u zboží

Ve struktuře zahraničního obchodu ČR dlouhodobě dominuje vývoz zboží, podíl služeb na celkových vývozech se ustálil kolem 16 %. Domácí přidaná hodnota na exportech je větší u služeb oproti přidané hodnotě na vývozu zboží. Nicméně ve srovnání s průměrem zemí OECD se i u služeb jedná o poměrně výrazný podíl zahraniční přidané hodnoty na celkovém vývozu služeb z ČR.

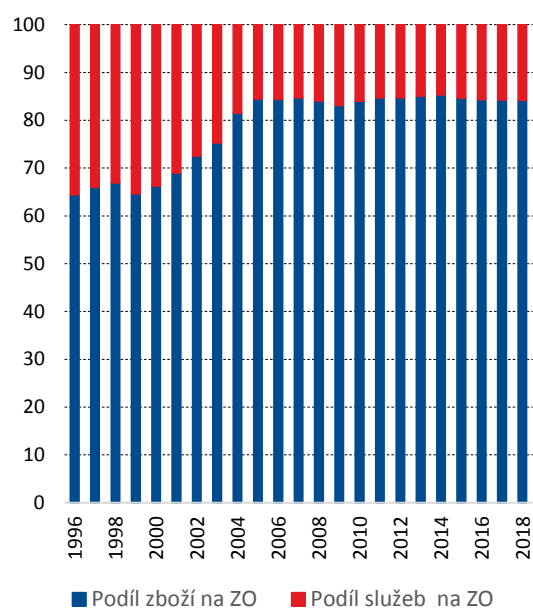
Obchodování se zbožím a službami je důležitým prvkem mezinárodního obchodu. Ačkoli význam obchodu se službami ve světě narůstá a stává se jednou z nejrychleji rostoucí oblastí mezinárodního obchodu, v českém ZO u exportů dominuje vývoz zboží a jeho význam se v čase příliš nemění. Jeho podíl na celkových vývozech se pohybuje kolem 84 %, zatímco podíl exportu služeb od roku 2004 osciluje kolem 16 %. Z hlediska komoditní struktury ve vývozu zboží převažují výrobky zpracovatelského průmyslu, z nichž hlavní vývozní komoditou jsou stroje a dopravní prostředky. Mezi hlavní exportní odvětví služeb patří dopravní služby a cestovní ruch, dále pak informační a komunikační služby a ostatní podnikatelské služby. Saldo obchodní bilance jak u služeb, tak u zboží je dlouhodobě aktivní. Mezi hlavní exportní destinace českých vývozců zboží a služeb patří v první řadě členské státy Evropské unie, dále pak Spojené státy americké, Ruská federace a Švýcarsko.

Zapojení ČR do globálních hodnotových řetězců je možné zjistit z databáze TiVA, která obsahuje výstupy z input-output modelu OECD. Z nich vyplývá, že domácí přidaná hodnota na exportech je větší u služeb oproti přidané hodnotě na vývozu zboží (80 % vs. 60 %). Zatímco z koruny vyvezených služeb se 80 haléřů vyrobí v ČR, v případě koruny vyvezeného zboží je to pouze 60 haléřů. Uvedený nepoměr není překvapující, jelikož služby mají spíše domácí charakter a liberalizace v obchodu se službami je menší než při obchodu se zbožím.

Ve srovnání s průměrem zemí OECD (92% podíl u zboží a 96% u služeb) se v obchodě se zbožím i službami Česká republika nachází pod průměrem. Lépe si vede sektor služeb, který má poměrně výrazný podíl domácí přidané hodnoty na celkovém vývozu služeb z ČR než je tomu u zboží, kde se projevuje vliv naší silné integrace do globálních hodnotových řetězců.

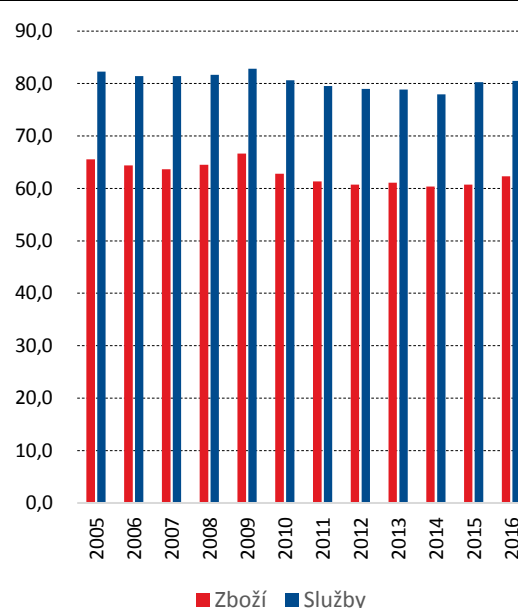
Zdroj: MPO

Podíl zboží a služeb na celkovém exportu ČR (v %)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Podíl domácí přidané hodnoty na exportu zboží a služeb ČR (v %)

Pramen: data OECD, graf MPO

Z DOMOVA

Výrobě aut v ČR se daří...

Podle údajů Svazu dovozců automobilů se výroba osobních aut v Česku za osm měsíců letošního roku vrátila na loňská rekordní čísla. Produkce 941 758 vozů byla jen o 173 aut pod loňským výsledkem. Ještě v pololetí přitom výroba klesala o 1,5 procenta a v prvním čtvrtletí to bylo dokonce o čtyři procenta. Export vzrostl o 0,4 procenta na 870 851 aut. Škoda Auto, která je s tržním podílem téměř 63 procent největším výrobcem v Česku, zaznamenala nárůst o 1,1 procenta. Kolínská TPCA zvýšila produkci o 5,4 procenta. Nošovický Hyundai, který se v letošním roce drží sníženého výrobního plánu, vyrobil meziročně o 6,4 procenta méně vozů. Dařilo se i producentům autobusů, jejichž výroba se za osm měsíců zvýšila o 8,4 procenta.

Zdroj: ČTK

... Škoda Auto zahájila výrobu hybridu

Automobilka Škoda Auto zahájila sériovou výrobu modelu Superb iV s plug-in hybridním pohonem. Investice v závodě pro výrobu hybridu dosáhly 12 milionů eur (311 milionů korun). Superb iV je prvním sériově vyráběným modelem automobilky s plug-in hybridní technologií. V příštím roce uvede Škoda na trh první elektromobil vyvinutý na koncernové platformě MEB a také hybridní Octavii. Škoda očekává, že podíl elektrifikovaných vozů na jejím celkovém prodeji bude do roku 2025 činit přibližně 25 procent.

Zdroj: ČTK

Růst průmyslových cen setrval na 2,1 %

Ceny v průmyslu stouply v srpnu meziročně o 2,1 procenta, tedy stejným tempem jako v červenci. Vyšší byly zejména ceny v odvětví elektřiny, plynu, páry a klimatizovaného vzduchu. Zemědělské ceny zbrzdily meziroční růst na 4,1 procenta z červencových 12,1 procenta, šlo o nejpomalejší letošní tempo. Také ceny stavebních prací v srpnu zvolnily meziroční tempo růstu.

Zdroj: ČTK, ČSÚ

Průměrná sazba hypoték v srpnu klesla

Průměrná úroková sazba hypoték v srpnu klesla na 2,61 procenta z červencových 2,68 procenta. Sazby klesly již sedmý měsíc v řadě. Vyplyvá to z aktuálních údajů Fincentra Hypoindexu. Hypoteční sazby se tak dostaly na úroveň loňského podzimu. V srpnu letošního roku bylo sjednáno 6153 hypotečních úvěrů za 14,294 miliardy korun. Ve srovnání s loňským srpnem přišlo do bank pro hypoteční úvěr o víc než dvě tisíc klientů méně a objem sjednaných hypoték se propadl o téměř 4,5 miliardy korun. Srpnový meziroční pokles o 24 procent byl ovlivněn vysokým objemem v srpnu 2018 v důsledku předzásobení kvůli chystané regulace hypoték ze strany ČNB.

Zdroj: ČTK

Odbory chtějí růst mezd o 6 či 7 %

Odboráři ve firmách se budou příští rok snažit vyjednat pro pracovníky navýšení mezd nejčastěji o šest či sedm procent. Tento cíl na shromáždění v Praze, kterého se účastnilo přes 1500 odborářských vyjednávačů a vyjednávaček, zveřejnila Českomoravská konfederace odborových svazů. Podle Hospodářské komory se průměrně o šest procent chystají zaměstnavatelé přidávat i bez tlaku odborů a rychlý růst výdělků už ohrožuje menší firmy. Předáci naopak míní, že bez razantnějšího přidávání se Česko z pasti levné ekonomiky nevymaní a západní země nedožene. Podle odborů se české ekonomice daří a její růst je rychlejší než v jiných zemích.

Zdroj: ČTK

Čistý zisk bank vzrostl...

Bankám a spořitelnám v Česku v prvním pololetí stoupl souhrnný čistý zisk meziročně o 1,7 miliardy Kč na 45,6 miliardy korun. Vyplyvá to z předběžných dat, která zveřejnila Česká národní banka. Bilanční suma ke konci června činila 7,859 bilionu korun, což je proti konci roku 2018 nárůst o 580 miliard korun.

Zdroj: ČTK

... čtyři největší banky podepsaly vznik Národního rozvojového fondu

Zástupci vlády v čele s premiérem Andrejem Babišem a zástupci čtyř největších komerčních bank ve čtvrtek podepsaly memorandum o spolupráci při vzniku Národního rozvojového fondu. Ten má sloužit k financování investičních projektů na podporu sociálního a ekonomického rozvoje. Banky již dříve deklarovaly, že jsou do fondu připraveny investovat až sedm miliard korun.

Zdroj: ČTK, patria.cz

NKÚ: Rozpočet je špatně připraven na případnou recesi

Státní rozpočet je na případnou ekonomickou recesi připraven ještě hůře, než tomu bylo před deseti lety. I mírné ekonomické ochlazení může u takto nastavených rozpočtů způsobit vysoké schodky. Příčinou jsou stále se zvyšující povinné a obdobné výdaje rozpočtu i vliv silné závislosti na plnění daňových příjmů, které reagují citlivě na případné zpomalení ekonomického růstu. Uvedl to Nejvyšší kontrolní úřad ve svém stanovisku ke státnímu závěrečnému účtu za loňský rok. Ministerstvo financí to odmítlo.

Zdroj: ČTK

Vláda schválila návrh státního rozpočtu na rok 2020

Vláda na svém pondělním zasedání schválila návrh státního rozpočtu na příští rok se schodkem ve výši 40 miliard korun. Nyní zamíří k posouzení do Poslanecké sněmovny. Jednání kabinetu se zúčastnil i prezident republiky Miloš Zeman. Pro ČT řekl, že rozpočtu vyjádřil podporu s dvěma kritickými výhradami: jsou v něm „úplně zbytečné dotace na obnovitelné

zdroje, zejména solární“ a počet státních úředníků stále roste. Premiér Andrej Babiš - už po schválení návrhu - řekl k výhradám prezidenta, že za nárůstem počtu státních zaměstnanců jsou hlavně zvyšující se počty učitelů a dalších profesí. O daňových výjimkách, po jejichž zrušení Zeman volá, řekl, že se tím kabinet bude ještě zabývat.

Zdroj: ČT24

ČR si v žebříčku kvality života polepšilo

Česká republika se v kvalitě života umístila mezi 149 státy na 24. místě. Proti loňskému roku tak dosáhla lepšího umístění o dvě místa, přičemž přeskočila i USA. Prvenství udrželo Norsko, na druhé místo se dostalo Dánsko a bronz obhájilo Švýcarsko. Nejhůře dopadly africké státy Čad, Středoafriká republika a Jižní Súdán. Index každoročně sestavuje společnost Deloitte s neziskovou organizací Social Progress Imperative. Ačkoliv se Česko v pořadí posunulo vzhůru, bodově si mírně pohoršilo. V mezinárodním Indexu společenského rozvoje, který hodnotí země v desítkách různých kategorií, získalo 84,36 bodu ze sta možných. Loni to bylo 84,66 bodu. Česká republika si polepšila zejména v ekonomických ukazatelích.

Zdroj: ČT24, Deloitte

ZE ZAHRANIČÍ

Prodej nových aut v EU klesá

Prodej nových aut v Evropské unii se v prvním čtvrtletí snížil o 3,3 procenta na 4,03 milionu vozů. Vyjma Německa se prodej propadl na všech hlavních evropských automobilových trzích. Nižší byl prodej i v samotném březnu. Vyplyvá to z údajů, které zveřejnilo Evropské sdružení výrobců automobilů.

Zdroj: ČTK, E15

Inflace v eurozóně v srpnu zůstala na 1 %

Tempo meziročního růstu cen v eurozóně v srpnu i podle finálních dat Eurostatu stagnovalo na 1 %. Meziroční jádrová inflace, tedy inflace očištěná o volatilitní ceny energií a potravin, v srpnu zůstala na 0,9 %. V celé EU pak inflace ve druhém prázdninovém měsíci zůstala na 1,4 %. Statistika tak potvrdila obavy Evropské centrální banky, která chce s ohledem na hospodářský růst udržovat inflaci těsně pod dvěma procenty.

Zdroj: investicniweb.cz

USA: obchodní jednání

Spojené státy dosáhly s Japonskem obchodní dohody týkající se celních bariér a digitálního obchodu, oznámil v pondělí prezident Donald Trump. Dohody by měly podle něj vstoupit v platnost v nadcházejících týdnech. Japonská vláda je ale v hodnocení opatrnější, podrobnosti dohody podle ní ještě zbývá doladit. Dohoda by mohla být podepsána koncem tohoto měsíce, kdy se Trump zřejmě setká v New Yorku s japonským premiérem

Šinzóem Abem při zasedání Valného shromáždění OSN.

Naopak, evropská komisařka pro obchod Cecilia Malmströmová varuje, že Spojené státy pravděpodobně v brzké době uvalí nová cla na zboží z Evropské unie kvůli vleklému sporu ohledně subvencování výroby letadel. EU podle ní v takovém případě odpoví novými cly na americké zboží.

Zdroj: ČTK

OECD varuje před nejslabším růstem ekonomiky od finanční krize

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) snížila odhad růstu globální ekonomiky na nejnižší úroveň od finanční krize. Světová ekonomika by se podle její předpovědi letos měla zvýšit jen o 2,9 procenta, zatímco loni to bylo o 3,6 procenta. Sama OECD ještě v květnu předpokládala, že letošní výkon ekonomiky stoupne o 3,2

procenta. Na vině je podle zveřejněné zprávy především obchodní válka mezi Čínou a Spojenými státy.

Zdroj: patria.cz

Růst průmyslové výroby v Číně zpomalil

Průmyslová výroba v Číně stoupla v srpnu v meziročním srovnání o 4,4 %, což byl nejpomalejší růst od února 2002. Zpráva, kterou zveřejnil čínský statistický úřad, je dalším znamením, že ekonomika kvůli obchodní válce a slabé domácí poptávce slábne. Tempo růstu zpomalilo z červencových 4,8 %. Analytici dotazovaní agenturou Reuters očekávali zvýšení výroby o 5,2 %.

Zdroj: ČTK

Huawei investuje do rozvoje technologií

Čínský technologický gigant Huawei investuje jeden a půl miliardy dolarů (35,1 miliardy korun) do vývoje aplikací, softwaru a umělé inteligence. Nové technologie chce společnost

využít i ve svých přístrojích, u kterých má kvůli přetrvávající obchodní válce a restrikcím ze strany Spojených států zákaz používání aplikací od firmy Google.

Zdroj: E15

Microsoft koupí zpět vlastní akcie

Americká společnost Microsoft koupí zpět vlastní akcie za 40 miliard USD (937,8 miliardy Kč) a zvýší dividendu. Program odkupu akcií nemá konečný termín a firma ho může ukončit, kdy bude chtít. Za čtvrtletí vyplatí společnost dividendu 51 centů za akcii. To je o 11 procent více, než v předchozím čtvrtletí. Microsoft vyplatil první dividendu akcionářům v roce 2003. Od té doby každoročně dividendu zvyšuje. Akcie Microsoftu loni stouply zhruba o třetinu díky růstu zájmu o cloudové služby. Nyní je Microsoft na tomto trhu dvojkou za firmou Amazon.

Zdroj: ČTK

Americká centrální banka v souladu s očekáváním snížila úrokové sazby

Vedení americké centrální banky sice v souladu s očekáváním snížilo úrokové sazby o dalších 25 bazických bodů do pásma 1,75 až 2,00 procenta, ale je jasné, že stále hůře hledá konsensus k dalším krokům v měnové politice. Roztříštěnost názorů uvnitř je totiž patrná nejen z výsledku hlasování výboru FOMC, kde tři z deseti členů hlasovali proti tomuto rozhodnutí, ale také velké variability v názorech, kam by se měly úrokové sazby ubírat letos a příští rok.

V prognóze úrokových sazeb se navíc skrývalo druhé velké překvapení, neboť mediánová **trajektorie budoucího vývoje sazeb Fedu již nepočítá s žádným dalším snížením**. To je v příkrém rozporu s tím, co si myslí trh a v tomto smyslu by šlo hodnotit výsledek zářijového zasedání Fedu jako zjevně jestřábní. Americký prezident Donald Trump okamžitě rozhodnutí Fedu kritizoval, protože po něm v srpnu požadoval snížení nejméně o jeden procentní bod.

V průběhu týdne se také objevila výrazná volatilita na dolarovém peněžním trhu, kde nečekaný propad likvidity vyhnal jednodenní sazby až na 10 %. Ukazuje se, že ne vždy je implementace měnové politiky zcela hladká. Americký Fed téměř celý týden dodával na trh hotovost v podobě masivních repo operací. **ECB naopak naráží u některých nových nástrojů na nezájem investorů**. Nová vlna TLTRO přes velice atraktivní podmínky přitáhla pouze velmi slabou poptávku v celkovém objemu lehce přes 3 mld. eur (očekávání trhu se pohybovaly okolo 20 miliard eur).

Uvolnění měnových podmínek minulý týden ze strany ECB a nyní i Fedu vytváří kromě globálních nejistot dodatečné impulsy proti snížení úrokových sazeb v ČR. Naopak přetrvávající slabší koruna, inflace vysoko nad cílem ČNB a stabilní ekonomický růst budou nadále působit ve směru zvýšení. Pro nadcházející období by se měly tyto protichůdné faktory vzájemně vyrušit. Ostatně stabilitu sazeb předpovídala na svém posledním zasedání také ČNB.

Zdroj: ČTK, Fed, patria.cz, MPO

Porovnání současné a minulé predikce Fed

	2019	2020	2021
HDP (meziroční změny v %)	2,2 (2,1)	2,0 (2,0)	1,9 (1,8)
Sazby (v %)	1,9 (2,4)	1,9 (2,1)	2,1 (2,4)
Inflace (v %)	1,5 (1,5)	1,9 (1,9)	2,0 (2,0)
Míra nezaměstnanosti (v %)	3,7 (3,6)	3,7 (3,7)	3,8 (3,8)

Pramen: Fed

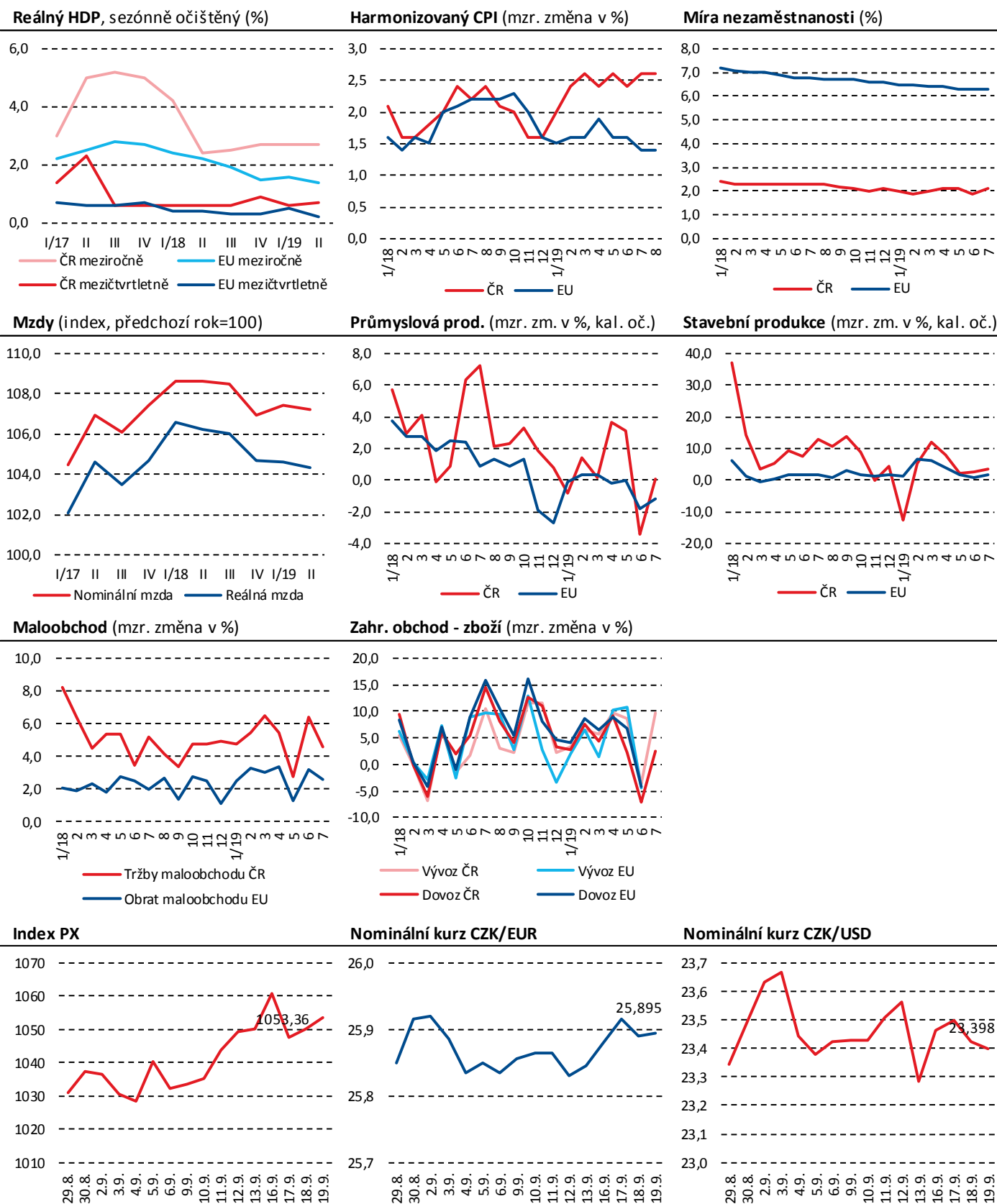
Pozn.: V závorce jsou uvedeny hodnoty z červnové predikce.

UDÁLOSTI V OBDOBÍ od 23. do 27. září 2019

PONDĚLÍ	
ÚTERÝ	ČSÚ: Konjunkturální průzkum - září 2019
STŘEDA	
ČTVRTEK	
PÁTEK	Eurostat: Indikátor ekonomického sentimentu a ukazatel podnikatelského klimatu - září 2019

Informační zdroje Týdeníku: ČTK, ČSÚ, ČNB, E15, Světová banka, Hospodářské noviny, internet, podniky a podnikové svazy.

Makroekonomická situace v ČR a EU28

Zdroje: Eurostat, ČSÚ, BCPP, ČNB, grafy MPO